



SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
MÚZEUM UKRAJINSKEJ KULTÚRY
СЛОВАЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ
МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

POZVÁNKA

na

medzinárodnú vedeckú konferenciu

**LEMKOVIA, BOJKOVIA, HUCULI, RUSÍNI – HISTÓRIA, SÚČASNOSŤ,
MATERIÁLNA A DUCHOVNÁ KULTÚRA**

14. – 16. júna 2013

(pri príležitosti 120. výročia založenia Slovenského národného múzea)

ЗАПРОШЕННЯ

на

міжнародну наукову конференцію

**„ЛЕМКИ, БОЙКИ, ГУЦУЛИ, РУСИНИ – ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ,
МАТЕРІАЛЬНА ТА ДУХОВНА КУЛЬТУРА“**

14 – 16 червня 2013 р.

(з нагоди 120-ої річниці заснування Словацького національного музею)

Svidník – Свидник

Spoluorganizátori:
Співорганізатори:

Akademia Pomorska w Słupsku (Polska)
Uniwersytet Zielonogórski – Instytut Politologii (Polska)
Асоціація українців Словаччини
Українське історичне товариство в Польщі

PROGRAM KONFERENCIE ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

14. júna 2013 – 14 червня 2013 р.

- 15.00 – 16.00 **Registrácia / Реєстрація**
Miesto / Місце: SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry – konferenčná sala
CHM – Музей української культури – конференційний зал
- 16.00 – 17.00 **SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE – УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ**
príhovory / промови: PaedDr. Rastislav Púdelka, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea
Dr hab. Roman Drozd, prof. nadzw., rektor J. M. Akademii Pomorskiej w Słupsku
Dr hab. Bohdan Halczak, profesor Uniwersytetu Zielonogórskiego
Проф. Любомир Белей, д-р ф. н., директор НДІ україністики ім. М. Мольнара Ужгородського національного університету
- 17.00 – 17.30 **Referát / Доповідь**
PhDr. Miroslav Sopoliga, DrSc., riaditeľ Slovenského národného múzea – Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku
Téma: Slovensko-ukrajinské vzťahy v oblasti múzejníctva
- 18.00 – 19.00 **Krása ľudových balád** – literárno-hudobné pásmo
19.00 – **večera / вечеря**

15. júna 2013 – 15 червня 2013 р.

- 08.00 – 12.00 práca v sekciách / секційні засідання
12.00 – 13.00 prestávka na obed/ перерва на обід
13.00 – 14.30 práca v sekciách / секційні засідання

Dĺžka trvania jedného vystúpenia – 15 min.

Час для одного виступу – 15 хв.

1. Sekcia: **HISTÓRIA** (do r. 1948)
Секція: **ІСТОРИЯ** (до 1948 р.)
Miesto / Місце: konferenčná sala SNM – MUK
конференційний зал CHM – МУК

Vedúci / керівник: Dr hab. Bohdan Halczak, profesor
Сінкевич Євген, д-р і. н., професор

Referáty / Доповіді:

Аркуша Олена, к. і. н.

Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної Академії Наук України

Тема: Політичні настрої селянства в гуцульських повітах Галичини в кінці XIX – на початку XX століття.

Боднар Галина, к. і. н.

Кафедра новітньої історії України Львівського національного університету ім. І. Франка

Тема: Депортовані в 1944-1946 рр. українці з Лемківщини, Холмщини і Надсяння в західноукраїнському суспільстві: жіночий досвід (на матеріалах міжнародного проекту «Красне – вузлова станція переселень»).

Best Paul, Ph. D.

Southern Connecticut State University New Haven, Connecticut, USA

Тема: Yonkers as a destination for Carpathian Rus' immigration.

Halczak Bohdan, dr hab., prof.

Instytut Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego

Тема: Działania Wojska Polskiego, w południowo-wschodniej Polsce, w latach 1945-1946, w świetle raportów czechosłowackich służb specjalnych.

Гарді Дюра, д-р і. н., доцент

Філософський факультет Новосадського університету, Новий Сад
Тема: Русини/українці та заснування Павлинського монастиря в Ужгороді 1384 р.

Hadkiewicz Wiesław, dr hab., prof.

Uniwersytet Zielonogórski
Temat: Podole – jako ojczyzna moich rodziców.

Мудрий Мар'ян, к. і. н., доцент

Львівський національний університет ім. Івана Франка, кафедра новітньої історії України
Тема: Вихідці з Лемківщини у Львові 1848 року (на прикладі осіб gente Rutheni, natione Poloni).

Морозова Ольга, к. і. н., доцент

Інститут української археографії та джерелознавства НАН України, Київ
Тема: Проблема лемків в польській історіографії.

Pečár Martin, doc. PaedDr. PhD.

Katedra historie FF UPJŠ
Téma: Rusíni a rusínska otázka na Slovensku v letech 1939-1945 ve světle pramenův německé proveniencie.

Półchłopek Tadeusz, dr.

Uniwersytet Rzeszowski
Temat: Rusińsko-polski dyskurs kulturowy wśród inteligencji galicyjskiej.

Рамач Янко, д-р і. н., професор

Філософський факультет Новосадського університету, Новий Сад
Тема: Доповіді народного освітнього товариства у Югославії про русинів/українців в Чехословаччині (1921-1938).

Сабодош Саша, дипл. істор.

Ул. Др. Рибара, Нови Сад
Тема: Перцепція політичної ситуації у Карпатській Україні 1938-39 р. при югославянських Русинах преїг глашніка Руски Новини.

Сінкевич Євген, д-р і. н., професор

Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики Чорноморського державного університету ім. Петра Могили
Тема: Становище лемків-переселенців на теренах Херсонщини у 1940-х роках (за архівними матеріалами).

Włodarczyk Tamara, mgr.

Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Ignacy Einhorn, dr n. med.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce

Temat: Relacje żydowsko-łemkowskie na Łemkowszczyźnie w okresie dwudziestolecia międzywojennego.

Wójtowicz-Huber Bernadetta, dr hab.

Uniwersytet Warszawski

Temat: Konwersje Łemków na prawosławie w przededniu I wojny światowej – przesłanki polityczne, socjalne i kulturowe.

Diskusia / Дискусія

2. Sekcja: **HISTÓRIA** (po r. 1948), **SÚČASNOSŤ**

Секція: **ІСТОРИЯ** (після 1948 р.), **СУЧАСНІСТЬ**

Miasto / Місце: klub SNM – MUK

клуб СНМ - МУК

Vedúci / керівник: Roman Drozd, dr hab., profesor

Любомир Белей, д-р філ. н., професор

Referáty / Доповіді:

Балагутрак Микола, к. і. н.

Інститут народознавства НАН України

Тема: Русинський чинник у сучасній етнонаціональній політиці Республіки Молдова

Barwiński Marek, dr.

Katedra Geografii Politycznej i Studiów Regionalnych Uniwersytet Łódzki

Temat: Rozmieszczenie i liczebność Łemków w Polsce na początku XXI wieku, w świetle wyników spisów powszechnych z 2002 i 2011 roku – różnice i podobieństwa.

Barzowska Katarzyna, studentka III roku

Uniwersytet Gdański

Temat: Współczesne granice Łemkowszczyzny

Белей Любомир, д-р. н., професор

Ужгородський національний університет

Тема: «Русинський язык» в Закарпатській області України поч. XXI ст.: реалізація мовних прав автохтонного населення чи соціолінгвістична містифікація.

Bobryk Witold, dr.

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

Тема: Misje prawosławne na Rzeszowszczyźnie w okresie Polski Ludowej.

Dudra Stefan, dr hab., prof. uz

Instytut Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego

Тема: Struktury organizacyjne Łemków w Polsce po 1989 roku.

Drozd Roman, dr hab., prof.

Akademia Pomorska w Słupsku

Тема: Losy cerkwi w Polsce w latach 1947-1989.

Gajdoš Marián, PaedDr., CSc.

Spoločenskovedný ústav SAV, Košice

Тема: Ukrajinská menšina a riešenie národnostnej otázky na Slovensku v 60. rokoch XX. storočia.

Konečný Stanislav, PhDr., CSc.

Spoločenskovedný ústav SAV, Košice

Тема: Ukrajinci na Slovensku a ich politické postoje v rokoch 1945 – 1989.

Maliszewska Alicja, Mgr.

Wydział Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego

Тема: Obraz współczesnej Ukrainy w oczach młodych Ukraińców mieszkających w Warszawie.

Мусієнко Ірина, к. і. н.

Національний інститут стратегічних досліджень, Київ

Тема: Потенціал української етнічної меншини в Польщі та Словаччині як невикористаний ресурс державного іміджування України.

Румянцев Олег, PhDr.

Мачератський університет, Італія

Тема: Між «Русинами» та «Українцями»: реакція русинів-українців Бачки і Срема на зміни у статусі власної національної меншини (70-ті рр. XX ст.).

Сергієнко Тетяна, к. і. н.

Ужгородський національний університет

Тема: Забуті народи в географічному Центрі Європи: історія і сучасність у міжнародному вимірі.

Stabig Arkadiusz, dr.

Akademia Pomorska w Słupsku

Тема: Zagadnienie ukraińskie w województwie krośnieńskim w latach 1975-1989 w świetle dokumentów SB.

Šmigel' Michal, doc. PhDr., PhD.

Katedra histórie FHV Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Тема: Ukrajinská (rusínska) otázka na Slovensku 1945 – 1948.

Diskusia / Дискусія

3. Sekcia: **HISTÓRIA KULTÚRY, JAZYKA A LITERATÚRY**

Секція: **ІСТОРИЯ КУЛЬТУРИ, МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ**

Miesto / Місце: Gymnázium DH, miestnosť č. 1

Гімназія ДГ, приміщення № 1

Vedúci / Керівники: Ksenicz Andrzej, dr hab., profesor

Мушинка Микола, академік НАН України

Referáty / Доповіді:

Цап Микола

Відповідальний редактор часопису «Шветлосц» Нови Сад

Тема: Тарас Шевченко і русини колишньої Югославії.

Черчович Іванна, mgr.

Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича Національної Академії Наук України

Тема: Громадська праця жінок на Гуцульщині зламу XIX – XX століть.

Довгалюк Ірина, канд. мист., доцент

Львівський національний університет ім. Івана Франка (кафедра української фольклористики ім. Ак. Філарети Колесси)

Тема: Перші фонографічні записи народної музики на Лемківщині.

Дуйчак Микола, доц., канд. ф. наук

Філософський факультет Пряшівського університету

Тема: Значення онімії в культурі етносу (на матеріалі українських сіл Східної Словаччини).

Грешлик Владислав, доц., ArtD.

Пряшівський університет в Пряшеві

Тема: Церкви та ікони св. Архангела Михаїла в Словаччині.

Hrehorowicz-Gaber Hanna, dr inż. arch.

Politechnika Krakowska – Instytut Projektowania Miast i Regionów

Тема: Relikty układów osadniczych wsi lemkowskiach jako element krajobrazu kulturowego Karpat Zachodnich.

Григорчук Юлія

Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, аспірантка

Тема: Етнічне і сакральне: специфіка використання гуцульської діалектної лексики в «Легендах» Віри Вовк.

Ksenicz Andrzej, prof. dr hab.

Uniwerytet Zielonogórski

Тема: Elementy lemkowskiach tradycji, obrzędowości i kultury ludowej w poezji B. J. Antonycza.

Lesisz Ewelina, dr.

Pracownia Literatury Modernizmu Europy Środkowej i Wschodniej

Тема: Polsko-huculskie miejsca wspólne.

Мовна Маріанна

Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаніка Національної академії наук України

Тема: Традиційна культура гуцулів на сторінках польських туристичних путівників кінця XIX – 30-х рр. XX ст.

Mušinka Mykola, Prof. PhDr. DrSc. akademik NAN Ukrainy

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity

Тема: Orest Zilynskyj a jeho prínos pre výskum lemkovskej kultúry.

Пацай Тамара, к. і. н.

Інститут народознавства НАН України, Львів

Тема: Товариство «Бойківщина» у Самборі (1927-1939): напрямки етнографічних студій.

Сополига Мирослав, д-р істор. н., д-р ф.

СНМ – Музей української культури у Свиднику

Тема: Орест Зілінський в контексті діяльності Музею української культури у Свиднику.

Шеремета Оксана, к. і. н., доцент

Львівський навчально-науковий центр Одеської Національної академії зв'язку ім. О. Попова

Тема: Українці поселень Словаччини у працях В. Гнатюка.

Шпак Оксана, канд. мист.

Інститут народознавства Національної академії Наук України, Львів

Тема: Село Річка на Бойківщині – осередок народного малярства на склі другої половини XX століття.

Diskusia / Дискусія

4. Sekcia: **ETNOLOGIA (materiálna kultúra, spoločenské a rodinné vzťahy)**

Секція: **ETNOLOGIA (матеріальна культура, суспільні та родинні відносини)**

Miesto / Місце: Gymnázium DH – miestnosť č. 2

Гімназія ДГ – приміщення № 2

Vedúci / Керівники: Федака Павло, д-р і. н.

Тарас Ярослав, д-р і. н., професор

Referáty / Доповіді:

Бойко Ігор, науковий співробітник, к. і. н.

Інститут народознавства НАН України

Тема: Літні стайні та осенівки в Західних і Українських Карпатах: етнекологічні паралелі в культурах: українців, словаків, поляків та чехів.

Бойко Оксана, аспірант

Кафедра загальної та суспільної психології Львівського Національного університету ім. І. Франка

Тема: Аксиологічний аспект родинного виховання українців Карпат.

Болюк Олег, канд. мист.

Інститут народознавства Національної академії наук України, Львів

Тема: Твори сницарства Закарпатської Бойківщини (експедиційні рефлексії).

Файник Тетяна, к. і. н.

Інститут народознавства НАН України, Львів

Тема: Традиційна символіка в художньо-естетичному оформленні житлової будівлі українців на пограниччях.

Федака Павло, д-р і. н.

Товариство «Просвіта», Ужгород

Тема: Народне житло українців Карпат.

Федина Оксана, канд. мист.

Львівська національна академія мистецтв

Тема: Образно-стильове вирішення верхнього одягу бойків кінця XIX – початку XX століть: українсько-польські взаємовпливи.

Федорчук Олена, канд. мист.

Інститут народознавства НАН України, Львів

Тема: Бісерний декор бойківської народної носії XIX – середини XX ст.

Годованська Оксана, к. і. н.

Інститут народознавства НАН України, Львів

Тема: Традиційне присадибне городництво і садівництво бойків.

Герус Людмила, канд. мист.

Інститут народознавства Національної академії наук України, Львів

Тема: Типи, особливості пластичного вирішення, функції обрядового хліба гуцулів наприкінці XIX – початку XXI ст.

Івашків Галина, канд. мист.

Інститут народознавства НАН України, Львів

Тема: Тектоніка й декор кераміки Старої Солі, що на Бойківщині.

Студенець Наталя, канд. мист.

Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України

Тема: Збереження традиції хатнього стінопису лемків і бойків у скансенах України.

Тарас Ярослав, др.-габ., професор

Інститут народознавства Національної Академії Наук України, Львів

Тема: Школи народного храмового будівництва Карпат.

Вархол Надія, д-р ф.

СНМ – Музей української культури у Свиднику

Тема: Традиції суспільно-громадського життя в русько-українських селах Східної Словаччини.

Вовчак Андрій, к. ф. н., доцент

Кафедра української фольклористики ім. Філарета Колесси. Львівський національний університет ім. Івана Франка

Тема: Сучасні тенденції розвитку бойківського народного транспорту: феномен «ДИГИ» (На матеріалах експедицій у Західну Бойківщину).

Виноградська Галина

Інститут народознавства НАН України, Відділ етнології сучасності

Тема: Традиційні жнива українців Карпат.

Diskusia / Дискусія

5. Sekcia: **ETNOLÓGIA (folklor, duchovná kultúra)**

Секція: **ЕТНОЛОГІЯ (фольклор, духовна культура)**

Miesto / Місце: Gymnázium DH – miestnosť č. 3

Гімназія ДГ – приміщення № 3

Vedúci / Керівники: Мушкетик Леся, д-р філ. н.

Hrušovská Lívia, Mgr.

Referáty / Доповіді:

Чебанюк Олена, к. ф. н.

Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України

Тема: Великодні гаївки бойків і гуцулів: стан збереження традиції та інновації (на матеріалах експедиційних записів кінця XX-початку XXI ст.).

Голубець Орися, к. ф. н.

Інститут народознавства НАН України

Тема: Особливості весняних календарно-обрядових пісень українців карпатського регіону.

Holly Grażyna, dr.

Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny Bieszczadzkiego Parku Narodowego

Temat: Wybrane elementy krajobrazu sakralnego pogranicza polsko-słowacko-ukraińskiego.

Горошко Леся, к. і. н.

Інститут народознавства Національної Академії Наук України, Львів

Тема: Обрядова символіка води у великодньому циклі свят: карпатська традиція.

Hrušovská Lívia, Mgr.

SNM – Spišské múzeum v Levoči

Téma: Svadba v rusínskej obci Torysky.

Коваль-Фучило Ірина, к. ф. н.

Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

Тема: Гуцульський поховальний обряд: динаміка і семантика.

Кузьменко Оксана, к. ф. н.

Інститут народознавства НАН України, Львів

Тема: Необрядові пісні Покуття: еволюція образів та структури.

Мовна Уляна, к. і. н.

Інститут народознавства Національної академії наук України, Львів

Тема: Віск (воскові свічки) в обрядовому тексті карпатського похорону.

Мушкетик Леся, д-р ф. н.

Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського Національної академії наук України

Тема: Рекрутські пісні Закарпаття: тематика та поетика, лексичні мадяризми.

Парубій Уляна, mgr. філол.

Кафедра української фольклористики ім. Філарета Колесси. Львівський національний університет ім. Івана Франка

Тема: Особливості побутування замовляльно-заклиальної традиції в селах Західної Бойківщини (географія побутування).

Підгорна Лілія, к. ф. н., доцент

Львівський національний університет ім. Івана Франка

Тема: Регіональна самобутність календарно-обрядової поезії лемків (загальноукраїнський контекст).

Solarz Olga, dr.

Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu

Temat: W świecie bojkowych demonów. Materiały z badań w powiecie turezańskim.

Вархол Йосиф, д-р ф.

СНМ – Музей української культури у Свиднику

Тема: Архаїчні звичаї календарної та сімейної обрядовості русинів-українців Словаччини.

Diskusia / Дискусія

14.30 – 15.00

PLENÁRNE ZASADNUTIE – UKONČENIE KONFERENCIE
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ – ЗАКІНЧЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Miesto / Місце:

konferenčná sala SNM – MUK
конференційний зал СНМ - МУК

15.30

SLÁVNOSTNÁ RESEPCIA
УРОЧИСТИЙ БЕНКЕТ

ÚČASŤ NA 59. SLÁVNOSTIACH KULTÚRY RUSÍNŮV-UKRAJINCŮV SR
УЧАСТЬ НА 59 СВЯТІ КУЛЬТУРИ РУСИНІВ-УКРАЇНЦІВ СР

Adresa / Адреса:

SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry

Ul. Centrálna 258
089 01 S v i d n í k
Slovensko – Slovakia

E-mail:

sekretariat-muk@snm.sk

Tel.:

+421 54 2451001-2